

Forskrift om påslipp av fettholdig avløpsvann, Sola kommune og Sandnes kommune

Fastsatt av Sola kommunestyre 20.09.2018 i sak nr. 47/2018 og Sandnes bystyre 10.09.2018 i sak nr.104/18 med hjemmel i Forurensningsforskriften paragraf 15A-4.

Forskriften trer i kraft 01.01.2019.

Hjemmel: Forskrift av 1. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) §15A-4.

Endringer: Virkeområdet utvides til også å gjelde området Forsand kommune jf. forskrift [16 nov 2020 nr. 2572](#) (i kraft 1 jan 2021).

§1 Generelle bestemmelser

Kommunens abonnenter betaler for vann- og avløpstjenester levert av kommunen. Forholdet mellom abonnenten og kommunen er regulert av statlige lover og forskrifter, samt av kommunale reglementer og bestemmelser. De viktigste dokumentene er listet nedenfor:

- *Lov av 16. mars 2012 nr. 12 om kommunale vass- og avløpsanlegg (vass- og avløpsanleggsloven)*
- *Lov av 3. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)*

- *Forskrift av 1. juni 2004 nr. 931 om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften), kapittel 15A og kap. 11*
- *Gjeldende gebyrregulativ*
- *Forskrift om påslipp av fettholdig avløpsvann, Sola kommune og Sandnes kommune og (dette dokumentet)*

§ 2 Forskriftens formål

Forskrift om påslipp av fettholdig avløpsvann skal sikre at fett fjernes ved kilden, før påslipp til kommunalt avløpsnett, og skal påse at fettutskillere driftes riktig slik at de virker etter hensikten.

§ 3 Definisjoner

- a) **Avløpsvann:** både sanitært og industrielt avløpsvann og overvann.
- b) **Fettholdig avløpsvann:** avløpsvann som inneholder fett eller olje av animalsk eller vegetabilsk opprinnelse.
- c) **Frityrfett:** fett som brukes til fritering av mat.
- d) **Hjemmelshaver:** eier/fester av eiendom og/eller bygg der fettutskillere er plassert.
- e) **Påslipp:** tilførsel av avløpsvann til offentlig avløpsnett.
- f) **Sanitært avløpsvann:** avløpsvann som i hovedsak skriver seg fra menneskers stoffskifte og fra husholdningsaktiviteter, herunder avløpsvann fra vannklosett, kjøkken, bad, vaskerom og lignende.
- g) **Virksomhet:** En abonnent som driver med virksomhet som fører til påslipp av fettholdig avløpsvann.

§ 4 Virkeområde

Bestemmelsene gjelder for virksomheter som har påslipp av fettholdig avløpsvann, som for eksempel:

- Restauranter
- Kafeer/konditorier
- Gatekjøkken/kiosker
- Kantiner/storkjøkken
- Slakterier
- Margarin- og matoljeindustri
- Kjøttforedlingsbedrifter
- Hermetikkindustri
- Bakerier
- Meierier
- Friteringsindustri
- Røkeri
- Matbutikker med steke-/grillavdeling

Virksomheter som ikke er nevnt her, men som har påslipp av fettholdig avløpsvann vil også omfattes av denne forskriften.

Frityrfett skal ikke ledes til utskilleren, men samles opp og leveres til godkjent mottak.

§ 5 Søknad om tillatelse til påslipp av fettholdig avløpsvann til kommunalt nett

Alle virksomheter med avløpsvann som inneholder fett eller olje av animalsk eller vegetabilsk opprinnelse skal ha fettutskiller.

Påslipp av fettholdig avløpsvann og installering av fettutskiller er et søknadspliktig tiltak som skal godkjennes av kommunen. Dette gjelder ny virksomhet, eksisterende virksomhet og ved bruksendringer av eksisterende bygninger.

Ved etablering av nye påslipp eller vesentlig økning (> 25 %) av eksisterende påslipp av fettholdig avløpsvann, skal virksomhetseier sørge for at det er utarbeidet en skriftlig, fullstendig søknad. Søknaden skal inneholde de opplysningene som behøves for kommunens behandling.

Eksisterende virksomhet uten fettavskiller, vil kunne bli pålagt å installere fettutskiller.

Søknaden skal inneholde følgende dokumentasjon:

- Søknad/ melding om sanitærabonnement
- Søknad om påslipp til kommunalt avløpsnett
- Dokumentasjon på fettavskiller og skisse som viser plassering av denne.
- Kopi av service-/tømmeavtale

Tiltaket skal ikke etableres før det foreligger godkjenning fra kommunen.

Eier av virksomheten fremmer søknad om påslippstillatelse og står ansvarlig overfor kommunen for at vilkårene i tillatelsen overholdes.

Dersom grunneier av eiendommen er en annen enn den ansvarlige for påslippstillatelsen, er den ansvarlige forpliktet til å gi grunneier kopi av søknaden, med en frist til å uttale seg.

Kommunen kan, etter søknad, gi dispensasjon fra kravet om installasjon av fettutskiller. Kommunen kan sette vilkår for dispensasjonen.

§ 6 Behandling av søknad

Kommunen kan under behandling av søknaden fastsette krav som fraviker fra påslippskrav, fastsette krav til påslippsted eller nekte etablering av påslipp, dersom betingelsene satt av kommunen ikke etterkommes. Når kommunen avgjør om det skal fastsettes andre krav, skal det legges vekt på at kommunens ledningsnett ikke skades, forringes eller lignende, og at det

offentliges utslippskrav blir opprettholdt. Det skal også tillegges vekt at helsen til personalet ved avløpsnettets ivaretas.

Er arbeidet ikke igangsatt senest tre år etter tillatelsen er gitt av kommunen, eller innstilles arbeidet i lenger tid enn to år, faller retten til å etablere påslippet bort. Dersom påslippet fremdeles er aktuelt, må ny søknad sendes inn.

§ 7 Kommunens rett til kontroll

Kommunen, eller den kommunen bemyndiger, skal ha uhindret adgang til eiendom der fettansamling eller forurensning kan oppstå eller har oppstått. Kommunen kan kreve å få lagt fram og få granske dokumenter og annet materiale som angår fettutskilleranlegget og driften av dette.

§ 8 Opphør av drift

Dersom virksomheten legges ned eller av annen grunn stanses, skal det umiddelbart gis melding om dette til kommunen.

§ 9 Eierskifte

Dersom virksomheten overdras til ny eier, skal melding sendes kommunen senest en måned etter eierskifte.

§ 10 Sanksjonering

Dersom bestemmelsene i forskriften ikke blir overholdt eller vedtak i medhold av forskriften ikke blir gjennomført, kan kommunen med hjemmel i forurensingsloven §73, jfr. Forurensingsforskriften §41-6 fastsette tvangsmulkt.

Manglende tømning av fettutskiller som medfører ekstra kostnader for kommunen, kan faktureres den ansvarlige.

Dersom avløpsvann fra virksomheten fordyrer eller har uheldig virkning på driften av kommunens avløpsnett, kan kostnadene for retting, utbedring og/eller reparasjoner faktureres virksomheten.

§ 11 Krav til fettutskillere

Kommunen kan bestemme at virksomheten skal ha andre krav til drift, vedlikehold og kontroll, enn det som følger av § 11.1 til og med § 11.7.

§ 11.1 Tilknytning til avløpsnett

Alkalisk reagerende fettholdig spillvann nøytraliseres før det ledes til fettutskiller.

Fettholdig spillvann skal passere godkjente utskillere før det ledes til kommunalt avløpsnett.

Dersom avløpssystemet er et separatsystem, skal avløp fra fettutskillere knyttes til spillvannsnettet. Det er forbudt å drive med virksomhet som fører fettholdig og/eller industrielt avløpsvann til kommunens overvannssystem, resipient eller terreng.

§ 11.2 Sanitært avløpsvann

Spillvann fra WC og andre sanitærinstallasjoner tillates ikke ført til fettutskiller.

§ 11.3 Forholdet til utslippskrav gitt av Miljødirektoratet eller Fylkesmannen

For de virksomheter som søker påslipp til kommunalt ledningsnett og har egne utslippstillatelser fra Miljødirektoratet eller Fylkesmannen, skal kravene fra Miljødirektoratet eller Fylkesmannen betraktes som uavhengig av kommunens krav.

§ 11.4 Krav til avløpsvannets beskaffenhet

Fettinnholdet i utløpet fra fettutskiller skal ikke overstige 150 mg/l. Temperatur ut fra fettutskiller skal ikke overstige 30°C.

§ 11.5 Krav til bruk av vaske- og avfettingsmidler

Kommunen kan kreve at virksomheten går i dialog med kjemikalieleverandørene og eventuelt annen kompetanse på området, for å optimalisere kjemikaliebruken med tanke på lavere fettutslipp.

§ 11.6 Utførelse

Materiale og utførelse av utskillerne skal tilfredsstille den til enhver tid gjeldende Norsk Standard som gjelder for fettutskillere.

Det er virksomheten som har ansvar for at fettutskiller, eller eventuelt annet godkjent utstyr, er dimensjonert for den belastning som reelt kan tenkes å forekomme.

§ 11.7 Prøvetakings- og kontrollkum

Kommunen krever at det umiddelbart nedstrøms utskilleren skal være en prøvetakings- og kontrollkum som gir mulighet for å ta prøver av avløpsvannet uten at det er nødvendig å stige ned. Kummen skal være minimum 350 mm i diameter, og være utformet slik at innløpet i kummen ligger minimum 10 cm høyere enn utløpet.

Dersom det er fettutskillere som mangler prøvetakings- og kontrollkum, kan kommunen kreve etterinstallering, dersom dette anses nødvendig ut fra virksomhetens art.

Kummen skal være tilgjengelig for inspeksjon til enhver tid.

§ 12 Prøvetaking og analyser

Den ansvarlige for fettutskilleren plikter å gjennomføre representative målinger for å dokumentere kvaliteten av påslippet til kommunalt nett. Det skal tas ut en representativ prøve før hver tømming fra inspeksjons-/kontrollkummen. For større virksomheter eller utskillere med høy belastning eller omfattende kjemikaliebruk, kan kommunen kreve at det tas flere prøver.

Ved analyseresultater over grenseverdi skal kommunen varsles umiddelbart.

Dersom analyseverdiene over tid viser lave og stabile verdier, og avfettingsprosessen er den samme, kan det være grunnlag for å søke kommunen om redusert prøvetakingshyppighet.

Prøvetaking og konservering av prøver skal utføres i henhold til gjeldende standarder og Forurensningsforskriftens krav. Vannanalyser iht. parameterne som nevnt i §11.4 skal utføres av et akkreditert laboratorium. For fettutskilleren skal det gjennomføres prøvetakning av temperatur ved full drift.

§ 13 Drift, vedlikehold og kontroll

13.1 Tømming

Fettutskilleren skal tømmes minimum 4 ganger pr år og ellers når det er nødvendig for å overholde påslippskravet. Det kan søkes om mindre hyppig tømming dersom det kan dokumenteres at akkumulert mengde fett er liten over tid.

Virksomheten skal inngå tømmeavtale med tømmefirma for regelmessig tømming tilpasset behovet. Det må dokumenteres at fettet er innlevert til godkjent mottak. Det skal til enhver tid foreligge gyldig tømmeavtale. Kommunen kan gi pålegg om endring av tømmehyppigheten ved behov.

Mindre virksomheter som har installert en innvendig fettutskiller kan søke kommunen om dispensasjon fra kravet om tømmeavtale.

13.2 Vedlikehold

Den ansvarlige skal ha nødvendige drift- og vedlikeholdsrutiner for å sikre at utskilleren fungerer optimalt ut fra aktiviteten ved virksomheten. Dokumentasjon på leverandørens spesifisering om drift og vedlikehold for anlegget skal kunne framlegges på forespørsel fra kommunen.

Det skal gjennomføres en hovedrengjøring på fettavskiller, i forbindelse med tømming, minst 1 gang pr år.

Det skal foretas en årlig driftskontroll av fettutskilleren, hvor tykkelse av utskilt lag, innløp / utløp, og eventuelt varslingsutstyr skal kontrolleres.

Det skal føres en driftsjournal for anlegget. Opplysninger om dato for hver tømning, hvem som utførte tømningen, dato for hovedrengjøring, hvem som utførte hovedrengjøringen og resultatene fra driftskontrollen skal føres inn i driftsjournalen. Virksomheten er ansvarlig for at driftsjournalen gjøres tilgjengelig for kommunen på forespørsel.

Den ansvarlige skal jevnlig gjennomføre egenvurderinger med hensyn på å redusere forurensinger i avløpsvannet fra virksomheten.

§ 14 Dokumentasjon

Virksomhetseier er ansvarlig for å sende inn en rapport for hver tømning og inspeksjon av fettutskilleren til kommunen. Innsending av rapporten skal skje umiddelbart etter tømning.

Virksomhetseier er ansvarlig for at følgende dokumentasjon er tilsendt kommunen innen 1. februar for foregående år:

- Dokumentasjon om hvor de utskilte massene ble levert.
- Analyserapporter av vannprøver.

§ 15 Forebygging av akutte utslipp av fettholdig avløpsvann

Virksomheten plikter å gjennomføre forebyggende tiltak for å unngå, eventuelt begrense, risikoen for akutt forurensning.

Beredskapen skal stå i rimelig forhold til sannsynligheten for akutte, skadelige påslipp til avløpsnett og konsekvensen dette kan forårsake. Beredskapsrutinene skal inngå i virksomhetens internkontrollsystem for helse, miljø og sikkerhet og skal dokumenteres.

§ 16 Varslingsplikt

Dersom det som følge av virksomhetens aktiviteter skulle oppstå akutte utslipp/påslipp, skal kommunen umiddelbart varsles. Det skal opplyses om hva som er sluppet ut/på, mengde, tidspunkt, sted, samt hvilke skadereduserende tiltak som er iverksatt. Varsling og oppfølging av hendelsen skal dokumenteres skriftlig til kommunen.

§ 17 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 01.01.2019.